

Villányi László

ha valaha sikerül

– mondja édesanyám –

*míg reszkető kezét arcához emeli édesanyám
eltelik annyi idő
mint a templomban
míg kimondják apámmal a boldogító igent*

*

*mikor Győrből megérkezik az újabb levél
a cigányasszony jóslata jár édesanyám fejében
egy férfi messzire viszi
fiút szül s öröme telik benne*

*

*Meszarics nagyapám Fiumében szolgált tengerészként
civilben vasutas
a Varasdi állomáson készül róla egy fénykép
az ismerős hosszú bajuszt kilencven év múltán
a varasdi festő Miljenko Stancic albumában látom viszont
Beregszász felé a vonaton arra gondolok
milyen jó lesz majd fésülgetni
másik nagyapám bajszát is*

*

*1945 őszén hazajönnek
hiába marasztalják apámat a német mérnökök
Hegyeshalomnál felirat várja őket
Rákosi elvtárs hazahozott benneteket
halvány fogalmuk sincs ki az a Rákosi
apámnak Komáromban kell válaszolnia
a vizsgálóbizottság kérdéseire
édesanyám a győri állomáson éjszakázik nagyapámmal
a városszerte fosztogató rablók miatt
reggel indulnak el pajtásszekéren húzva a csomagokat*

*

ha nagyapámnak megtetszik az ápolónő
aki az operáció után kérleli vegye feleségül
ha dédnagyanyám Nagybányán marad
s kitart első férje mellett
ha nem veszi el kedvét az a fiú a tánciskolában
miután közlik vele édesanyám már menyasszony

*

négy éves vagyok
két szőke unokanővérem közé fektetnek
szépségüktől körülötte merülök álomba
majd' elolvadva a gyönyörűségtől

*

csak egyik nővére marad Száldoboson
a másikat hajóra teszik
apáca lesz Amerikában
Beregszászban nagyapám kitanulja a kőművességet
házat épít Pesten és Prágában
Olomoucban és Kassán
mint szavakat a költő egymáshoz illeszti a köveket

*

ha valaha sikerül megszabadulnunk
betegségeink legnagyobb részétől
vagy akár teljesen megszabadulunk
minden betegségtől
akkor talán úgy ér véget életünk
hogyan kiszáradunk
és elfúj minket egy könnyű szellő
olvasom vasárnap délután édesanyámnak

*

unokatestvérem szovjet katona
néhány órát Győrben időzik
a Vagongyár előtt várja nővéremet
aki a nyakába ugrik
s az emberek nem értik
mit keres egy magyar lány a szovjet katona nyakában

*

a forradalom első győri napján
édesanyám a szomszéd lánnyal a városba indul
a röphídon járnak amikor lövés dördül
ijedten rohannak haza

*esténként a Szabad Európa Rádiót hallgatja
apám a szomszéd bácsival
nyugtalanul vibrál a varázsszem
riadtan menekülnék a hangok zűrzavara elől*

*

*akkor már írok a postára kell vinni feladni
mert a ládákat nem ürítik nincs benzin
itt az üzemek leálltak nincs hova elhelyezkedni
a bútor műszer ruhagyár egy sem dolgozik
mind elengedte a munkásokat
nyáron akad valami de télen mi lesz hát nem tudom
meddig bírják az emberek
ez még rosszabb mint a háborúban volt
legkisebb unokám most ballagott
nincs remény hogy tovább tanuljon
pedig szeretett volna de nincs rá pénz
egy kiló hagyma 2500 ami mindig 40 kopek volt
nagyon fájnak a lábaim csak biciklivel tudok menni
de csak megsegít a jó Istenkém
olvassa a Beregszászból érkezett levelet édesanyám*

*

*rossz álmomban
édesanyám sokat iszik Beregszász borából
hülyék vagytok hallom rémülten
s nem értem miért hajtogatja
hülyék vagytok hülyék vagytok*

*

*jó ideig nincs gond a galambokkal
aztán egyszer csak megéreznek valamit
eleinte sikerrel úzi el őket apám
ha leszállnak az erkély korlátjára mérgeződve indul feléjük
halála után bátrabban próbálkoznak
nyilvánvalóan oda akarnak fészkelni
ami sikerül is nekik miután kórházba kerül édesanyám*